

De sociale basis, voor elkaar!

Voortgang Sociale Basis

De waarde van een sterk sociaal netwerk is groot. Je sociale omgeving heeft grote invloed op je welzijn en gezondheid. Denk aan het belang van het hebben van sociale contacten, een sociaal vangnet en de mogelijkheid om mee te doen. Van een sterk sociaal netwerk gaat bovendien een sterke preventieve werking uit. Hulpvragen van inwoners worden vroeg gesignaleerd en snel opgepakt.

Bij de sociale basis gaat het om wat mensen samen doen, om de gemeenschap. Samen leven, wonen en werken en met elkaar in contact komen. Zo kunnen relaties ontstaan tussen inwoners onderling en tussen inwoners, beroepskrachten en de gemeente. Dat betekent elkaar zien, ontmoeten en leren kennen. Samen zinvolle en leuke dingen doen en elkaar helpen. Je thuis

en geaccepteerd voelen in de buurt, meedoen en 'erbij horen'. De sociale basis definiëren wij als: de (informele en formele) contacten tussen mensen, netwerken en organisaties in de samenleving.

Het grootste deel van de sociale basis hebben inwoners zelf in handen. De rol van de gemeente is om aan te

sluiten bij hun wensen en behoeften. Afhankelijk van de situatie kan dat faciliteren, ondersteunen, stimuleren of aanjagen zijn. Het uitgangspunt is helpen ontwikkelen voortbouwen op wat er al is.

Voortgang negen actielijnen

We hebben inmiddels vijf actielijnen uitgewerkt: sociaal-culturele accommodaties (nota), eenzaamheid (nota), mantelzorg (nota), vrijwillige inzet (nota) en ouderen (uitvoeringsprogramma).

De nota over bewonersorganisaties en -initiatieven en de brieven over sociaal werk en de doorgaande dialoog leggen wij in mei aan u voor. Dat is later dan gepland, omdat de actielijnen bewonersorganisaties en bewonersinitiatieven sterk samenhangen met het beleidskader participatie en de participatieverordening. Deze nota's bieden we daarom gelijktijdig aan.

Actielijn: Sociaal-culturele accommodaties

Uitwerking: Nota 'Open naar elkaar'
Vastgesteld: maart 2024, raad

Doel beleid:

Alle 48 sociaal-culturele accommodaties in stand te houden en te faciliteren, zodat daar activiteiten kunnen plaatsvinden. Accommodatiebesturen krijgen subsidie voor de exploitatie, het onderhoud en het beheer van de gebouwen. Belangenorganisaties krijgen subsidie voor het ondersteunen van de besturen.

Acties gestart 2024, doorlopend in 2025

- Het voeren van de doorgaande dialoog met de besturen aan de hand van een gespreksinstrument, ontwikkeld op basis van positieve gezondheid. Inmiddels is met 29 besturen dit gesprek gevoerd. De reacties zijn positief, we halen veel informatie op en vraagstukken kunnen, snel worden opgelost.
- In de zomer ontvangen de besturen een nieuwsbrief.

Afgelopen zomer ontvingen besturen van sociaal-culturele accommodaties een taartbon.

- De Stroming en De Kreukelhof zijn aan het accommodatiebeleid toegevoegd. De Strinke is er uitgehaald en het gebouw is gesloopt. Voor de toekomst van de accommodatie De Schakel zijn we bezig met een scenario-onderzoek.
- In november is er een informatieavond geweest over het investeringshuisvestingsplan. Een grote opgave is het toekomstbestendig maken van de accommodaties door o.a. verduurzamen. Bepaald wordt aan welke eisen toekomstbestendige accommodaties moeten voldoen, hoe de accommodaties activiteiten het beste kunnen faciliteren en hoe het beheer en de exploitatie het beste kan worden georganiseerd. De resultaten van dit project verwachten we in de zomer van 2025.

Actielijn: Eenzaamheid

Uitwerking: Nota 'Aanpak eenzaamheid in Groningen'
Vastgesteld: november 2023, raad

Doel beleid:

Eenzaamheid vanuit de samenleving benaderen: leefbare wijken, sociale samenhang en ontmoeting; eenzaamheid normaliseren: bespreekbaar maken; 'hoort bij het leven en je kunt er wat aan doen'; beroepskrachten, vrijwilligers, inwoners en andere betrokkenen toerusten om eenzame mensen eerder te herkennen en te ondersteunen.

Acties gestart 2024, doorlopend in 2025

- Het evalueren van het netwerk 'Eensamen' samen met netwerkpartners, gebiedsteams en inwoners. Gekeken wordt naar de vorm en behoefte aan een gemeentebreed kennisnetwerk. In 2025 werken we de uitkomsten uit.
- Organiseerden de Week tegen eenzaamheid (o.a. media-aandacht), faciliteerden activiteiten rond het thema, agendeerden het thema bij netwerkpartners in de gebieden, bij werkgroepen of op bijeenkomsten.
- Kennis over het herkennen van eenzaamheid is gedeeld via website en bijeenkomsten. Bij tien huisartspraktijken in de gemeente zijn er welzijnscoaches (Welzijn op Recept).
- Doorstart is gemaakt met de interventies '[3 manieren](#)' (gericht op ouderen).
- Door middel van netwerkbijeenkomsten en jongerenparticipatie brengen we in kaart waar jongeren behoefte aan hebben. We werken samen met het programma 'Mentale gezondheid voor jongeren'.

Actielijn: Mantelzorg

Uitwerking: De nota 'Van onschatbare waarde'
Vastgesteld: april 2023, raad

Doel beleid:

Mantelzorgers ondersteunen en waarderen. Aandachtspunten zijn het vinden van mantelzorgers, het versterken van de positie t.o.v. zorgprofessionals, verlichten om overbelasting te voorkomen en het verbinden tussen informele en formele zorg.

Acties gestart 2024, doorlopend in 2025

- Het opzetten van een bewustwordingscampagne bij mantelzorgers en (zorg-) professionals. Een website vormt de centrale kennisbank met informatie en doorverwijzingen naar verschillende partners en partijen in de gemeente en een mantelzorgtest voor eenvoudig inzicht de mantelzorgsituatie. De campagne start maart 2025.
- Gestart is met het trainen van WIJ-medewerkers en POH'ers voor het familiegesprek. Het familiegesprek is een interventie om het familiesysteem te ondersteunen en overbelasting van familie en mantelzorgers te voorkomen. In 2025 evalueren wij dit.
- Gestart is met de pilot 'Mantelzorgmakelaars voor individuele begeleiding van overbelaste mantelzorgers'. Aan het einde van 2025 evalueren we de pilot.
- Verder zijn er extra uren voor de bezoekerspas van mantelzorgers, is logeerkamer de Opstap heropend en liepen bestaande activiteiten voor mantelzorgers gewoon door.

Actielijn: Vrijwillige inzet

Uitwerking: De nota 'Mensen maken Groningen – een ode aan vrijwillige inzet'

Vaststelling: september 2023, raad

Doel beleid:

Vrijwilligers in de gemeente ondersteunen en waarderen door te faciliteren dat vrijwilligers en vacatures elkaar snel vinden, informeren, adviseren en trainen van vrijwilligers en het stimuleren van bedrijven zich in te zetten voor maatschappelijke organisaties.

Acties gestart 2024, doorlopend in 2025

- Er is een gemeentebreed netwerk opgezet voor vrijwilligersinitiatieven in wijken die leiden tot samenwerkingskansen. Het maakt het wijkgericht werken makkelijker.
- We stimuleren bedrijven om zich in te zetten voor maatschappelijke organisaties via Omarm Groningen en ontwikkelen het in 2025 door om het bereik en de maatschappelijke waarde groter te maken. (www.omarmgroningen.nl).
- We hebben de vraag naar en het aanbod van kortdurende en flexibele vrijwillige inzet bij elkaar gebracht, bijvoorbeeld via WhatsApp-groepen, waarin deelnemers op een klus kunnen reageren.
- Wij zijn gestart met de verkenning van het koppelen van vrijwillige inzet door bedrijven aan maatschappelijke vraagstukken ('corporate volunteering'). Daarbij nemen we de mogelijkheid van 'social return' mee. We kijken of we van daaruit ondersteuning aan vrijwillige besturen kunnen bieden.
- De samenwerking met studentenverenigingen en onderwijs is voortgezet en er is nieuwe samenwerking met het COA. Hierbij worden voor de mensen die daar verblijven koppels met vrijwilligersvacatures benut. Met de Bondgenoten en Contractus zijn de koppelskansen onderzocht. Een koppelskans die we benutten, is het uitwisselen van ervaringen tussen vrijwilligersorganisaties en besturen van studentenverenigingen.
- Wat we al deden was het financieren van de activiteiten van Humanitas, stichting Present en link050.

Actielijn Ouderen

Uitwerking: Het uitvoeringsprogramma
'Ouder en Wijzer in Groningen'

Vaststelling: juni 2023, college

Doel:

Het programma draagt eraan bij dat ouderen zo lang mogelijk gezond, vitaal en op een prettige manier in de samenleving mee kunnen doen. Wij doen dat door in elke wijk en elk dorp een 'Actieplan ouder worden in ... (wijk/dorp)' op te stellen. Ouderen en beroepskrachten werken daarbij samen.

Acties gestart 2024, doorlopend in 2025

- Er zijn vijf wijk-ouderennetwerken actief, die samen met WIJ Groningen, het GON, Humanitas, het Forum en zorgaanbieders werken aan de actieplannen. De plannen gaan o.a. over ontmoetingsplekken, activiteiten en het delen van kennis en informatie. Hierbij is aandacht voor fysieke, sociale en mentale vitaliteit. Denk aan de Breinbieb, UP-gesprekken, kennisdeling en het stimuleren van deelname aan beweegactiviteiten.
- In oktober is samen met de Hanzehogeschool/ Social Work het kennis- en leernetwerk 'Ouder en Wijzer' opgezet. Het doel hiervan is om de verschillende ouderennetwerken met elkaar te verbinden en kennis te delen.
- Er is een Werkgroep Groningen Dementievriendelijk opgezet. We werken samen met organisaties die het leven met dementie makkelijker maken, zoals de Odensehuizen. Hiervan is in 2024 in Beijum een derde locatie geopend.
- Het project Maatschappelijke diensttijd (MDT) 'Jong en oud verbonden' is opgezet. Jongeren en ouderen gaan van 2025 tot en met 2027 samen onderzoeken hoe technologie kan helpen zodat ouderen langer zelfstandig thuis blijven wonen.

Actielijnen:

Bewonersorganisaties en -initiatieven

Uitwerking: Nota

Vaststelling: mei 2025

Toelichting:

Wij bieden in mei de nota over de actielijnen Bewonersorganisaties en Bewonersinitiatieven, Sociaal Werk (brief), Doorgaande Dialoog (brief), samen met het beleidskader participatie en de participatieverordening aan.

De gesprekken met de bewonersorganisaties hebben begin 2024 plaatsgevonden. We wilden ze niet laten wachten op de uitgestelde vaststelling van de actielijnen. Daarom hebben we enkele van hun aanbevelingen al per 1 januari 2025 doorgevoerd. Dit zijn acties die makkelijk uit te voeren waren en waarvoor besluitvorming door de raad geen voorwaarde is.

Acties:

- De subsidieprocedure zijn vereenvoudigd en in de nadere regels aangepast.
- Er is een bijeenkomst georganiseerd waar aangepaste nadere regels zijn bekendgemaakt en de conceptnota over de actielijnen bewonersorganisaties en -initiatieven is besproken.
- Vaste contactpersonen vanuit de gemeente zijn aangewezen.
- In financieel opzicht hebben we de bewonersorganisaties meer zekerheid geboden en het basissubsidiebedrag voor al deze organisaties gelijkgetrokken naar 1.500 euro.

